
Účetnictví nestátních nevýdělečných organizací

AR 2020/2021

Michaela Strzelecká

Účtování NNO – 1. část

Účtové třídy 0 - 3

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

- Dle ČÚS č. 409 – Dlouhodobý majetek
 - Zřizovací výdaje – nejsou považovány za DNM
 - Dle § 26, odst. 10, Vyhlášky 504/2002 Sb.
 - účtují se jako první účetní zápisy po otevření účetních knih,
 - účtují se v položkách nákladů, kterých se týkají,
 - např. soudní a správní poplatky, odměny za zprostředkování, poradenské služby, nájemné, atd.
 - Zřizovací výdaje nejsou zejména: výdaje na pořízení DM, zásob, na reprezentaci atd.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

■ Dlouhodobý nehmotný majetek

- Např. nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva, atd.
 - Majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok,
 - Od výše ocenění určené účetní jednotkou,
 - Součástí DNM je i technické zhodnocení.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

■ Dlouhodobý hmotný majetek

□ DHM neodpisovaný (skupina 03)

- Pozemky,
- Umělecká díla, předměty a sbírky,

□ DHM odpisovaný (skupina 02)

- Stavby
 - Samostatné věci a soubory movitých věcí,
 - Pěstitelské celky trvalých porostů, základní stáda atd.
-

Účtování NNO – 1. část

- **Drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek**
 - Majetek s dobou použitelnosti delší než 1 rok,
 - Majetek, který byl pořízen nejpozději dne 31.12.2002 v ocenění jedné položky 7 – 60 tis. Kč, resp. 3 – 40 tis. Kč (až do doby jeho vyřazení)
 - Od roku 2003 se majetek účtuje pouze do nákladů,
 - Evidence - na podrozvahových účtech
- **Dlouhodobý finanční majetek**
 - Majetek s dobou splatnosti delší než 1 rok nebo majetek do splatnosti nakupovaný nebo vlastněný ÚJ za účelem:
 - Majetkové účasti,
 - Obchodování s nimi,
 - Dlouhodobého umístění prostředků za účelem zhodnocení a budoucího výnosu.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

■ Ocenění dlouhodobého majetku

- Vychází z § 32 a § 33 Vyhl. 504/2002 Sb.,
 - Součástí pořizovací ceny jsou zejména náklady:
 - Příprava a zabezpečení pořizovaného majetku (odměny za poradenské služby a za zprostředkování, správní poplatky, expertízy, předprojektové práce atd.),
 - Úroky z úvěrů, licence, patenty..
 - Vyřazení stávajících staveb nebo jejich části v důsledku nové výstavby atd.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

- Dlouhodobý majetek nabytý darováním se účtuje ve prospěch účtu 901 – Vlastní jmění
 - Neúčtuje se o opravných položkách
 - Pořízení DM
 - Koupě,
 - Vytvořený vlastní činností,
 - Bezúplatné nabytí (včetně darování).
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

■ Vyřazování DM

□ Když ZC = 0

- Účtujeme: MD-Oprávký, Dal-Majetek,

□ Když se ZC nerovná 0

- Účtujeme dle důvodu vyřazení:

- Darování: MD-546/Dal-Oprávký,
- Manka a škody: MD-548/Dal-Oprávký,
- Likvidace: MD-551/Dal-Oprávký,
- Prodej: MD-552/Dal-Oprávký.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 1 – Zásoby

- **Dle ČÚS č. 410 – Zásoby**
 - **Obsahové vymezení:**
 - Materiál na skladě,
 - Materiál na cestě,
 - Nedokončená výroba,
 - Polotovary vlastní výroby,
 - Výrobky,
 - Zvířata,
 - Zboží na skladě a v prodejnách,
 - Poskytnuté zálohy na zásoby.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 1 – Zásoby

■ Oceňování

- ❑ Pořizovací cena (součástí jsou náklady spojené s pořízením, např. přeprava, provize, clo..),
- ❑ Reprodukční pořizovací cena - zásoby pořízené bezúplatně, zásoby nalezené (přebytky), odpad a zbytkové produkty..,
- ❑ Vlastními náklady – zásoby vytvořené vlastní činností.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 1 – Zásoby

■ Evidence zásob

□ Zásoby stejného druhu

- lze vést na skladě v ocenění cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem z pořizovacích cen (nebo vlastních nákladů),
- nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstku zásob se použije jako ceny pro ocenění úbytku zásob (FIFO),
- vážený aritmetický průměr je nutno počítat nejméně 1x měsíčně,
- vyskladnění zásob – provádí se v cenách, v nichž jsou zásoby oceněny na skladě.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 1 – Zásoby

- Účtování pořízení a úbytku zásob
 - **Způsob A**
 - Pořízení – sklad – spotřeba ze skladu
 - **Způsob B**
 - Pořízení přímo do spotřeby – zaúčtování zůstatků zásob v závěru roku
- Analytické účty – identifikace druhů zásob
 - Obsahují: označení, datum pořízení a vyskladnění, ocenění, údaje o množství.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 1 – Zásoby

- Inventarizační rozdíly (ČÚS č.403–Inventarizační rozdíly)
 - Skutečný stav vyšší než stav na účtech = přebytek
 - Účtujeme do výnosů
 - Skutečný stav je nižší než stav na účtech = úbytek
 - Účtujeme do nákladů
- Způsoby účtování:

□ Přebytek u nakupovaných zásob	112/649
□ Přebytek zásob vlastní výroby	123/613
□ <u>Úbytek do normy</u> – např. materiál	501/112
□ Úbytek nad normu (manko, škoda)	549/112
- Úbytek do normy – stanovuje si účetní jednotka interním předpisem (přirozené úbytky zásob)

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 2 – Finanční účty

- Dle ČÚS č. 408 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- Obsahové vymezení:
 - Krátkodobý finanční majetek – pokladna, ceniny, účty v bankách, majetkové a dluhové CP k obchodování, ostatní CP, pořizovaný krátkodobý finanční majetek, peníze na cestě,
 - Krátkodobé závazky celkem – krátkodobé bankovní úvěry, eskontní úvěry.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 2 – Finanční účty

■ Oceňování

- Jmenovitou hodnotou (peněžní prostředky a ceniny),
- Pořizovacími cenami (podíly, CP a deriváty).

■ Do pořizovací ceny CP a podílů

- se započítávají: poplatky makléřům, poradcům, burzám,
 - se nezapočítávají: úroky z úvěrů a půjček na pořízení CP a náklady spojené s jejich držbou.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 2 – Finanční účty

■ Účtování - Účty účtové skupiny 21

- Účtuje se o stavu a pohybu hotovosti na základě pokladních dokladů – rozdíly vzniklé při inventarizaci: schodek X přebytek,
- Součástí pokladní hotovosti jsou i připravené výplaty, depozita, šeky, poukázky – stav peněz nelze nahrazovat stvrzenkami či úpisy,
- Veškeré účetní případy musí být doloženy pokladními doklady.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 2 – Finanční účty

- Účtová skupina 21-Peníze zahrnuje:
 - Stav finanční hotovosti,
 - Stav poštovních známek, kolků, stravenek..,
 - **Ceniny svěřené** zaměstnancům, funkcionářům a členům na předem stanovené účely – účtování na účtu č. 37–Jiné pohledávky a závazky.
 - **Rozdíly** vzniklé při inventarizaci pokladní hotovosti a cenin – vždy schodek (přebytek),
 - Účtuje se jako pohledávka za hmotně odpovědnou osobou, nikoliv do nákladů.
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- Dle ČÚS č. 411 – Zúčtovací vztahy
 - Obsahové vymezení:
 - Pohledávky, závazky, obchodní vztahy,
 - Pracovně právní vztahy,
 - Daně a dotace,
 - Ostatní pohledávky a závazky,
 - Časové rozlišení,
 - Dohadné položky..
-

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- oceňování:

zpravidla pořizovací cenou (do pořizovací ceny pohledávek se započítávají náklady na znalecké ocenění pohledávek, odměny právníkům a provize.

- účtování:

o pohledávkách a závazcích k okamžiku uskutečnění účetního případu. Tímto dnem může být zejména - splnění dodávky, vznik závazku, platba závazku, vznik pohledávky, inkaso pohledávky, postoupení pohledávky, poskytnutí nebo přijetí zálohy, pohyb majetku uvnitř účetní jednotky a další.

Účtování NNO – 1. část

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

- **Účetní případy s časovým rozlišením:**
 - Je nutno znát konkrétní titul – účel,
 - Částka,
 - Období, kterého se týkají.
 - Podléhají dokladové inventarizaci – dokládá se jejich výše a opodstatněnost (odůvodnění).
- **Dotace**
 - poskytovány na DM, vlastní činnost
 - Poskytovatel: SR, ÚSC, ESF, Nadace..

Účtování NNO – 1. část

Závěr

Využitím znalostí z předmětu Účetnictví lze účtovat účetní případy NNO, a to se zřetelem na Vyhlášku č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a ČÚS č. 401 – 414, které se týkají ÚJ, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.
